

cu »svinjerink«, to se pravi, hodil je po mariborskem okraju ringlat svinje v gobec. To je namreč sredstvo, da svinje z gobcem ne morejo delati škode v hlevu in na paši. Gamzer je bil v svojem redkem rokodelstvu tako spreten, da mu je skoro vsak prašič sam ponudil gobec, na katerega mu je zadrnil zanjko. Mož je vso svojo dedščino in zaslužek zastavil v loterijo. Umrl je kot velik revež. N. v m. p.!

Župnija Mala Nedelja je dobila novega župnika v osebi dosednjega provizorja č. g. Franca Ostrž. Inštalacija se vrši pri Mali Nedelji dne 1. januarja 1925.

Nekaj o razmerah v Apaški kotlini. Nahajamo se pred volitvami. Večina naših sodržavljanov je nemške narodnosti in nekaj imamo tudi nemškutarjev žalibog. Število zavednih Slovencev raste ter upamo, da se bodo razmere za nekaj let temeljito izpreobrnile v našo korist. Nemci so pri zadnjih vsi volili g. Schauerja. Sedaj pa bode, kakor se sliši, izgubil mogoče polovico ali pa še več glasov. Precej Nemcev bo volilo Radiča. Časnikar Bende se trudi za mandat in objavlja dosti ter pridno lovi kaline na limanice. Tudi bivši radikal, naš preč. g. župnik dr. Potzinger je baje navdušen za Radičevo republiko. Župane imago gospodarji, pač pa radi ljudstvo z brezmišelnimi in napačnimi govoricami norijo. Slovence zapostavljajo in sovražijo. Nujno potrebne bi bile volitve tudi v krajne šolske svete in okrajni zastop. Sedaj nam gospodarji vsi mogoči in nemogoči gospodje iz nam tujih strank in celo narodnosti, nadalje nimajo ti gospodje po veliki večini potrebne izobrazbe in pojmov o njihovih nalogah. Če moramo mi plačevati visoke davke, občinske doklade 400% in še več, nadalje vse mogoče druge davščine, zakaj nimamo nobene pravice več za odločevati, kdo nam naj gospodari, ali ni to nasilje brez konca in kraja. V Konjšču imamo nekaj državnega posestva, tam še vedno gospodarji nemški nacionalci ter že toliko razkrinkani gospod, slaboglasni petolizci A. P. Ali ni v celi Apaški kotlini nobenega poštenega Slovenca, nesebičnega moža, ki bi nadzoroval to posestvo? Taki možje so, samo naši oblastniki bi morali končno vendar le uvideti, da kozel ni dober vrtinar, malo narodne zavednosti bi seveda tudi ne škodilo, ampak le koristilo za dobro in pravično stvar. Mlinarji ter posestniki žag nas gulijo, kolikor le gre, ali ni tu nobene pomoči, da bi tudi zadolžen kmet ter posestnik dobil lastnino pošteno nazaj, oziroma plačal pri žagah, kakor je prav. Imeli smo slabo leto, mlinarji pa dobro in tako živi in delaj, če moreš, seveda davki nas že občutno tlačijo, denarja ni, dolgovi vsepovsod dosti. Take so razmere pri nas. Drugič več!

Požari v Ljutomeru in okolici. Dne 26. t. m. zvečer je izbruhnil požar v Ljutomeru; začelo je goreti v hlevu posestnika in medičarja Riharda Rosse. Požarna bramba je nastopila takoj z gašenjem, toda posrečilo se ji je ogenj le omejiti na hlev, ki je popolnoma zgorel. S hlevom vred je zgorelo tudi več goved in en konj. Pri gašenju so pomagali požarni brambci tudi tržani in skupnemu nastopu se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil. — Na sveti večer je izbruhnil ogenj v Presiki v rudokopu g. Watzlaweka. Požar je uničil lesene naprave in stroje ter onemogočil za precej časa vsako delo v rudniku. Požar je najbrž kedo namenoma zanelil.

Odlikovanje zaslužnih gasilcev v Slovenjgradu. — Načelstvo našega Gasilnega društva je zaprosilo preko Jug. gas. zveze v Ljubljani g. ministra notranjih del za odlikovanje gasilcev Luka Pogorevčnika, kolarski mojster, Miroslava Pruš, čevljarjski mojster in Miha Pruš, čevljarjski mojster vsi v Slovenjgradu. Na predlog ministra notranjih del jih je kralj Aleksander odlikoval za nad 40 letno pridno in vstrajno delovanje v gasilstvu z zlato kolajno.

Smrtna nesreča pri streljanju na sveti dan. Na Blatnem vrhu, župnija Jurklošter, je na sveti dan popoldne okoli dveh 18 letni mladenič Tomaž Poljšak z užigalno vrstico sprožil možnar. Naboj mu je prekal levo stran glave. Zavedel se ni več. Bil je še previden in je umrl okoli polnoči. Njegovi tovariši so ga svarili pred strelom, pa jih ni hotel poslušati.

Slavnostna otvoritev novega mosta pri Sv. Marjeti pri Rimskih Toplicah. V nedeljo, dne 21. decembra smo imeli tukaj lep dan. Ob 8. uri zjutraj se je vršila služba božja v župni cerkvi. Po sv. opravi so se ljudje začeli pomikati proti novozgrajenemu mostu čez Savinjo. Na mostu sta vihrali dve zastavi in slavolok z napisom na eni strani: »Gradbenemu odboru iz srca častitamo«, na drugi strani pa: »Vsem dobrotnikom mosta iskreno naj Bog plača.« Po nagovoru podpredsednika stavbenega odbora g. učitelja Majerja, ki se je zahvalil vsem dobrotnikom mosta, imenoma okrajnemu zastopu za velikodušen dar, nadalje občinam Sv. Krištof, Marija Gradec, Loka in Laško, hranilnicam v Laškem in Sv. Marjeti, parni žagi za brezplačno žaganje lesa in drugim dobrotnikom, ki so darovali v lesu, denarju ali pa z delom, je gospod župnik Trop blagoslovil most in potem v lepem govoru izrekel željo, da bi bil most pod varstvom božjim in omenil koristi, katere bodo od mosta imele cerkev, šola in sploh bližnja in daljna okolica. Župan Sluga se je v imenu vseh okoličanov zahvalil stavbenemu odboru za velik trud, ki ga je imel z zgradbo mostu, posebno še gospodu načelniku stavbenega odbora g. Korkalju, kateri je dal spodbudo za zgradbo mosta, nadalje gospodu progovnemu mojstru Dvoršku in g. Gabršku iz Globokega, ki sta imela največjo skrb pri zgradbi mosta. Šmarjetski pevski zbor je zapel pesem: Naš prapor. Most je delo g. stavbenega mojstra Plečnika iz Logatec, ki ga toplo priporočamo. V stavbenem odboru so složno delovali pristaši naše in nasprotni stranke, vendar v lepi edinosti.

Novice od Sv. Lenarta nad Laškem. Dne 27. decembra smo imeli pri nas kar dva pogreba. Spremili smo k večnemu počitku Jakoba Polanc, bivšega posestnika v Zigonu. Dočakal je visoko starost 75 let. Bil je dober gospodar in skrben oče ter splošno priljubljen med župljani. Že kot onemogel starček je še pri zadnjih občinskih volitvah storil svojo dolžnost in glasoval za listo SLS v lep zgled drugim. Svetila mu večna luč. — Istega dne smo imeli drug pogreb, kakoršnega Sentlenarčani ne pomnimo, namreč pogreb Jožefa Deželak iz Lok, ki je kot lovski paznik šel dne 10. grudnia na lov. Pri tem poslu je pa z nabito puško tako neprevidno ravnal, da se mu je ista sprožila in ga je strel zadel v desno roko. Pripeljali so ga v celjsko bolnico, kjer je po amputaciji roke podlegel na sveti večer. Da je bil rajni priljubljen, je pričal njegov pogreb, katerega se je poleg nebrojnega občinstva od blizu in daleč udeležilo tudi lovsko tovarištvo iz Laškega, ter tamkajšnji moški pevski zbor. Zapušča ženo in sedem nepreskrbljenih otrok v starosti 3 do 15 let.

Božični pozdravi naših fantov vojakov. Vsem dekletom, fantom, prijateljem in znancem želijo slovenski fantje od 15. pešpolka v Sarajevu vesele božične praznike in srečno novo leto: Anton Ivanuš, pisar v štabu tega polka, iz Središča; Rudolf Klasinc iz Zlatolič pri Ptuj; Ignac Sitar iz Selj pri Ptuj; Franc Kumrič iz Orehove vasi pri Mariboru; Lovrenc Ciglar iz Podlehnik; vsi so zaposleni pri štabu tega polka. Alojz Prelog od Sv. Marjete niže Ptuj; Janez Kralj od Sv. Tomaža pri Ormožu; Stefan Pungračič iz Zavrca pri Ptuj; Rudolf Klančič iz Ribnice na Zohorju; Franc Božičko iz Spodnje Pristave pri Ptuj; vsi so kot kaplari v tem polku. — Vsem čitateljem in čitateljicam »Slovenskega Gospodarja« želi srečno in veselo novo leto inženjerski podnarednik Josip Slekovec, 3. rektorsko četa, III. AO, Skopje, Makedonija.

Martin Ocvirk v Latkovi vasi se zahvaljuje Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, ker mu je za pogoreli kozolec takoj in celo zavarovalno svoto izplačala. Kdor hoče biti prav in dobro zavarovan, naj se obrne na podružnico Vzajemne zavarovalnice, Celje, Breg 33.

Koliko stara hoče biti žena, odloči ona sama s tem, da svoj obraz neguje ali zanemari. Žena ostane vedno mlada, ako rabi Fellerjevo Elsa obrazno pomado, ki stori kožo v najkrajšem času belo, mehko, nežno in čisto. Za racionalno nego las naj se uporablja Elsa-pomada za lasel Enako moški, ki nočejo biti plešastil za poskus dva lončka za 36 dinarjev, ako se pošlje denar vnaprej, ali pa 46 din. po povzetju od LEKARNARJA EUGEN V. FELLER V STUBICI DONJI, Elsatrg 341, Hrvatska.

Trajnost obuvale najdete pri čevljarškemu oddelku tvrdke H. SUTTNER, LJUBLJANA, št. 992, kjer se dobi obuvale res najtrajnejše, ki vzdrži vse štrpce, a je poleg tega najelegantnejša in najmodernejša kroja in oblike. Izdelano skrbno in dobro iz najboljših vrst usnja. Zahtevajte ilustrirani cenik!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru priporoča sledeče knjige iz lastne zaloge: Jugoslovanski Piemont s poštnino vred 8 D, Slovenska ženska 11 D, Moj stric in moj župnik 5 D, Gladiatorji I. del 9 D, II. del 11 D, Zgodba o nevidnem človeku 8 D, Dušica I. del 17 D, V Libijski puščavi 12.50 D, Vzor človek 10.80, Pridige 31.40.

Gospodarske vesti.

Praktikanti (vajenci) se sprejmejo dne 1. marca 1925 v drž. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pogoji: starost najmanj 16 let, dovršena najmanj ljudska šola z dobrim uspehom, telesna sposobnost. Prednost imajo kmetski sinovi, ki ostanejo pozneje doma. Praktikanti obiskujejo jezikovni in računski pouk, drugače delajo z drugimi učenci zavoda praktično v vseh panogah šolskega gospodarstva pod strokovnim vodstvom. Zato dobivajo stanovanje in hrano brezplačno ter imajo prednost pri sprejemu za prihodnje šolsko leto 1925-26 kot redni učenci; v slučaju

Pristaši SLS! Naša škrinjica je prva!

ubožnosti imajo potem tudi prednost pri podelitvi brezplačnih mest v zavodu in so ob zadovoljivem napredovanju oproščeni sprejemnega izpita. To je najboljša pripravljavnica za resne kmetske mladeniče z nezadostno predizobrazbo za vstop v 1. letnik prihodnjega šolskega leta; bivši praktikanti so potem navadno najboljši redni učenci. Lastnoročno, na celo polo pisane in kolkovane prošnje (kolek 25 din.) za sprejem praktikantov je pošiljati direktorji drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru takoj ali najkasneje do 25. januarja 1925 s sledečimi prilogami: 1. krstni list, 2. domovnica, 3. zadnje šolsko spričevalo in 4. spričevalo o navedenosti. Sprejem ali odklonitev se naznani pismeno. Vsi drugi pogoji za sprejem so razvidni iz tiskanega prospekta (uredba s programom), katerega tiskovina se pošlje zanimancem proti plačilu 5 din. v gotovini. Nje nabava se priporoča.

Zadnji tržni dan v starem letu. Velika razlika je bila med tem in med božičnim tržnim dnem v Mariboru. Na onem je prišlo 70, na ta pa 32 slaninarjev, na oni 7 s krompirjem in zelenjavo naloženih vozov na tega pa samo 1 voz na trg. To pot so slaninarji prodajali manjše ceneje in sicer so bile cene svinjskemu mesu 20 do 26, slanini 30 do 35 in drobu 15 do 20, pri domačih mesarjih pa so bile cene govedini 21.50 do 25, teletini 24 do 30 in svinjini 30, klobasam 28 do 60, drobu 8 do 20 D kg. Perutnine je bilo to pot tudi komaj 100 komadov. Cene so bile kokošem in piščancem 20 do 50, racam in gosim 60 do 100, puranom 100 do 125 D za komad. Domači zajec ni bil.

Krompir, zelenjava, sadje in druga živila. Cene so bile krompirju 11 D mernik (7 in pol kg), čebuli 3 do 6 D venec, zeljnatim glavam 2 do 5 D komad, kislemu zelju 4, kislji repi 2 D kg, jabolkam 3 D, hruškam 6 do 14, suhim slivam 12 do 14 D kg, bučnemu olju 30 do 33 D liter, surovemu maslu 48, kuhanemu 54 D kg, jajcam 2.50 do 3, limonam 1.50 do 2 D komad.

Lončena roba, katere je bilo tudi malo, se je prodajala po 0.50 do 20 D komad. Lesene robe ni bilo na trgu. Obisk tega tržnega dne je bil neznaten.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, dne 23. t. m. sta pripeljala dva kmeta samo dva voza sena in sta ga prodala, ker sta denar potrebovala po 70 dinarjev 100 kg; v soboto 27. t. m. pa so pripeljali en voz sena in 3 voze slame. Cena je bila senu 87.50, slami pa 70 dinarjev za 100 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je 5 konj, 3 biki, 78 volov, 287 krav in 6 telet. Skupaj: 379 komadov. Povprečne cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 11.50 do 12.50 D, poldebili voli 11 do 11.50, plemenski voli 10 do 11 D, biki za klanje 10, glavne krave debele 10 do 11.50, plemenske krave 7.50 do 10, krave za klobasarje 5 do 7.25, molzne krave 9.50 do 10, breje krave 9.50 do 10, mlada živina 8 do 13, teleta 15 D.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 25 do 27.50 D, II. vrste 22 do 24. Meso od bikov, krav, telet 20 do 21.50. Telečje meso I. vrste 27 do 30, II. vrste 21 do 25. Svinjsko meso sveže 18.75 do 35 D.

Žitni trg. Radi praznikov je v prošlem tednu trgovina z žitom in poljskimi pridelki precej počivala in cene ne kažejo posebnih izprememb. Cene rastejo edine pšenici, ker so zaloge že precej izčrpane vsled velikega izvoza. Na spomlad nam grozi pomanjkanje pšenice, ter bomo zopet morali uvažati ameriško moko. — Ostale žitne vrste so ostale precej nespremenjene, edine pri koruzi je opažati padanje cen. Vzrok temu je padanje cen ameriški koruzi in slabo zanimanje inozemstva za to vrsto žita. Izvoz pa vključ temu še traja, daš je znatno manjši, kot pred prazniki. Fižol se ne izvažja, ker sta glavna odjemalca našega fižola Italija in Avstrija svoje zaloge že napolnili. Moki rastejo cene vspešno s pšenico. Izvažja se v Francijo in na Dunaj. Cene so sedaj v trgovini na veliko, sledeče: Pšenica sremška in bačka 410 do 415 D, bosanska 385 do 390 D. Ječmen, bački 340 do 350 D. Oves, bački 300, makedonski 280 do 290 D. Koruza 185 do 192 D. Moka, nulerica 620 do 630 D za 100 kg.

Hmelj. XLIV. poročilo Hmelj. društva v Zalcu. — Zatec, CSR., 18. decembra 1924. V tretjem tednu t. m. se je vzdrževalo povpraševanje po hmelju in cene se pred dvema dnevnoma poskočile za 100 do 150 šK. Dnevno se je prodalo 100 do 200 stotov po 3000 do 3100, danes pa po 3100 do 3200 šK za 50 kg. Vključ bližajočim se božičnim praznikom je razpoloženje na trgu izvanredno čvrsto in cene se dnevno dvigajo za nekaj kron. — »Saazer Hopf- und Br. Ztg.«

Hmelj. XLV. poročilo Hmelj. društva v Zalcu. — Zatec, CSR., 19. decembra 1924. Zadnje dni je bilo veliko povpraševanje po hmelju in cene so se skokoma dvigale na 3200 in 3300 šK za 50 kg. Glavni kupci so eksporterji in komisijonarji, kateri kupujejo zgolj v kritje potrebnih množin hmelja za tu- in inozemske velepivovarne. Ob uri, ko to pišemo, se plačuje za Ia od 3400 do 3500 šK za 50 kg, za IIa 3250 do 3300, za IIIa 3200 do 3250 šK za 50 kg. Konečno razpoloženje je izvanredno čvrsto, cene digujejo se. Ozek okvir, v katerem se pomikajo cene, dokazuje čvrstost hmeljskega trga. — Savez hmelj. društva.

Hmelj. XLVI. poročilo Hmeljarskega društva v Zalcu. Zatec, CSR., 24. decembra 1924. Danes se plačuje za Ia od 3850 do 3900, za IIa od 3800 do 3850, za IIIa od 3750 do 3800 šK za 50 kg. Zaloge se zelo skrčujejo in tržni položaj je zelo krepak. Ker se ni kritja za mesec januar potrebnih množin, je upati še boljših cen. Vse čaka na 4000 šK. — Savez hmelj. društva.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 65 do 66 D, francoski frank 3.60 D, italijanska lira 2.85 D, čehoslovaška krona 2 D in 100 avstrijskih kron 10 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 7.80 centimov.